

U skladu sa članom 22. Zakona o Sudu Bosne i Hercegovine (Službeni list BiH 29/00, 16/02, 24/02, 03/03, 37/03, 42/03, 04/04, 09/04, 35/04 i 61/04) i člana 25. Zakona o zaštiti svjedoka pod prijetnjom i ugroženih svjedoka (Službeni list BiH 21/03 i 61/04), na prijedlog predsjednika Suda, Sud Bosne i Hercegovine je na Općoj sjednici održanoj dana 29.09.2008 usvojio slijedeći

Pravilnik o zaštiti svjedoka

Poglavlje I: Opće odredbe

Član 1. Svrha

Ovim Pravilnikom se osigurava da se svjedocima u krivičnim postupcima pred Sudom Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Sud) pruži odgovarajuća zaštita i briga u skladu sa Zakonom o zaštiti svjedoka pod prijetnjom i ugroženih svjedoka (u daljem tekstu: ZZS) i Zakonom o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: ZKP).

Član 2. Opšti principi

- (1) Sve mjere zaštite svjedoka bez obzira na razlog zbog kojeg se određuju moraju biti:
 - (a) neophodne;
 - (b) srazmjerne;
 - (c) najblaže raspoložive mjere;
 - (d) mogu se sastojati iz više mjera u isto vrijeme; i
 - (e) moraju imati pristanak svjedoka.
- (2) U skladu sa načelima neophodnosti i proporcionalnosti, Sud može izreći drugačije i blaže mjere od onih koje eksplicitno navodi Zakon ili ovaj Pravilnik.

Član 3. Načela primjene zaštitnih mjera

- (1) Pošto su za određene svjedoke neke mjere zaštite primjerenije od drugih mjera, prilikom odlučivanja o zaštitnim mjerama Sud primjenjuje odredbe iz slijedećih članova zakona:
 - (a) član 12, 14. do 22. ZZS (Član 91. ZKP) na 'svjedoke pod prijetnjom' kako je propisano u članu 3. stav 1. ZZS;

- (b) član 6. i 8. ZZS (Član 91. ZKP) na ‘ugrožene svjedoke’ kako je to propisano u članu 3. stav 2. ZZS;
 - (c) članovi 5, 7, 9. i 11. ZZS (Član 91. ZKP) i na ‘ugrožene svjedoke’ i na ‘svjedoke pod prijetnjom’ kako je propisano u članu 3. stav 1. i 2 ZZS;
 - (d) član 14. do 22. ZZS (Član 91. ZKP) na ‘zaštićene svjedoke’ kako je propisano u članu 3. stav 3. ZZS.
- (2) Svi drugi članovi ZKP-a koji se odnose na zaštitu svjedoka, kao i svi drugi članovi ZZS-a primjenjuju se na svakog svjedoka koji je predložen ili se pojavljuje pred Sudom BiH, bez obzira da li se radi o ‘ugroženom svjedoku’, ‘svjedoku pod prijetnjom’ ili ‘zaštićenom svjedoku’ u skladu sa definicijom iz člana 3. ZZS.

Poglavlje II: Definicije termina

Član 4. Definicije

- (1) Termin “sudija za prethodni postupak” se u ovom Pravilniku upotrebljava prema definiciji iz člana 20. tačka d. ZKP.
- (2) Termin “sudija za prethodno saslušanje” se u ovom Pravilniku upotrebljava prema definiciji iz člana 20. tačka e. ZKP.
- (3) Termin “strane” se u ovom Pravilniku upotrebljava prema definiciji iz člana 20. tačka f. ZKP.
- (4) Termin “oštećena strana” se u ovom Pravilniku upotrebljava prema definiciji iz člana 20. tačka h. ZKP.
- (5) Termin ‘svjedok’ se odnosi na svaku osobu koja je predložena ili se pojavljuje kao svjedok u postupku pred Sudom BiH.
- (6) Termin “svjedok pod prijetnjom” se u ovom Pravilniku upotrebljava prema definiciji iz člana 3. stav 2. ZZS.
- (7) Termin “ugroženi svjedok” se u ovom Pravilniku upotrebljava prema definiciji iz člana 3. stav 1. ZZS.
- (8) Termin “lista za provjeru za SPP” odnosi se na dokument priložen uz ovaj Pravilnik kao Prilog A.
- (9) Termin “pisana uputstva SPP” odnosi se na dokument priložen uz ovaj Pravilnik kao Prilog B.
- (10) Termin “lista za provjeru za SPS” odnosi se na dokument priložen uz ovaj Pravilnik kao Prilog C.
- (11) Termin “pisana uputstva SPS” odnosi se na dokument priložen uz ovaj Pravilnik kao Prilog D.
- (12) Termin “lista za provjeru za statusnu konferenciju” odnosi se na dokument priložen uz ovaj Pravilnik kao Prilog E.
- (13) Termin “pisana uputstva za statusnu konferenciju” odnosi se na dokument priložen uz ovaj Pravilnik kao Prilog F.
- (14) Termin “lista za provjeru za glavni pretres” odnosi se na dokument priložen uz ovaj Pravilnik kao Prilog G.
- (15) Termin “upute za vođenje ročišta za saslušanje ugroženih svjedoka” odnosi se na dokument priložen uz ovaj Pravilnik kao Prilog H.

- (16) Termin "obraci" se odnosi na dokumente priložene uz ovaj Pravilnik kao Prilog I.
- (17) Termin "Opća sjednica" se u ovom Pravilniku upotrebljava prema definiciji iz člana 8. Poslovnika o radu Suda Bosne i Hercegovine.

Poglavlje III: Sudija za prethodni postupak

Član 5.

Lista za provjeru za sudiju za prethodni postupak

Sudija za prethodni postupak, u pravilu, koristi listu za provjeru za SPP na prvom ročištu na kojem su prisutne strane, a kasnije po vlastitoj procjeni sudije.

Član 6.

Pisana uputstva sudije za prethodni postupak

Sudija za prethodni postupak, u pravilu, distribuira pisana uputstva SPP na prvom ročištu na kojem su prisutne strane, a kasnije po vlastitoj procjeni sudije.

Član 7.

Ograničenja u pogledu javnog iznošenja podataka

Sudija za prethodni postupak može odrediti ograničenja ili zabrane u pogledu javnog iznošenja, objavljivanja i umnožavanja informacija o pojedinim ili svim ličnim podacima svjedoka na osnovu kojih se može direktno ili indirektno otkriti identitet svjedoka korištenjem pseudonima i drugih potrebnih mjera tajnosti da se zaštite sadašnji i budući interesi svjedoka u toku postupka u skladu sa članom 235. ZKP i članom 4. ZZS.

Član 8.

Ograničenja u pogledu otkrivanja podataka osumnjičenom i braniocu

Sudija za prethodni postupak može "u izuzetnim okolnostima" odrediti ograničenja u pogledu otkrivanja informacija o pojedinim ili svim ličnim podacima svjedoka osumnjičenom i braniocu na osnovu kojih se može direktno ili indirektno otkriti identitet svjedoka, ako su ispunjeni uslovi iz člana 12. ZZS.

Poglavlje IV: Sudija za prethodno saslušanje

Član 9.

Lista za provjeru sudije za prethodno saslušanje (SPS)

Sudija za prethodno saslušanje, u pravilu, koristi listu za provjeru za SPP na prvom saslušanju na kojem su prisutne strane, a kasnije po vlastitoj procjeni sudije.

Član 10.

Pisana uputstva sudije za prethodno saslušanje

Sudija za prethodno saslušanje, u pravilu, distribuira pisana uputstva SPS na prvom saslušanju na kojem su prisutne strane, a kasnije po vlastitoj procjeni sudije.

Član 11.

Ograničenja u pogledu javnog iznošenja podataka

Sudija za prethodno saslušanje može odrediti ograničenja ili zabrane u pogledu javnog iznošenja, objavljivanja i umnožavanja informacija o pojedinim ili svim ličnim podacima svjedoka na osnovu kojih se može direktno ili indirektno otkriti identitet svjedoka korištenjem pseudonima i drugih potrebnih mjera tajnosti kako bi se zaštitili sadašnji i budući interesi svjedoka u toku postupka prema članu 235. ZKP i članu 4. ZZS.

Član 12.

Ograničenja u pogledu otkrivanja podataka optuženom i braniocu

Sudija za prethodno saslušanje u skladu sa članom 12. stav 8. ZZS preispituje ograničenja u pogledu otkrivanja informacija optuženom i braniocu, kao i svako drugo ograničenje koje je prethodno odredio sudija za prethodni postupak prema članu 12. stav 1. ZZS.

Poglavlje V: Pretresno vijeće

Član 13.

Lista za provjeru za statusnu konferenciju

Predsjednik vijeća ili sudija, u pravilu, koristi listu za provjeru za statusnu konferenciju na prvoj statusnoj konferenciji a kasnije po vlastitoj procjeni.

Član 14.

Pisana uputstva za statusnu konferenciju

Predsjednik vijeća ili sudija, u pravilu, distribuira pisana uputstva za statusnu konferenciju prije prve statusne konferencije pred pretresnim vijećem, a kasnije po vlastitoj procjeni.

Član 15.

Ograničenja u pogledu javnog iznošenja podataka

- (1) Predsjednik vijeća ili sudija može odrediti ograničenja ili zabrane u pogledu javnog iznošenja, objavljivanja i umnožavanja pojedinih ili svih ličnih podataka svjedoka na osnovu kojih se može direktno ili indirektno otkriti identitet svjedoka, u toku ili nakon postupka.
- (2) U te mjere spadaju:
 - (a) Pseudonimi za svjedoke, zatvaranje sudskih zapisnika i ograničenja u pogledu objavljivanja video snimaka i fotografija svjedoka medijima i javnosti, kako bi se zaštitili sadašnji i budući interesi svjedoka u tekućem postupku, prema članu 235. i 241. ZKP i članu 4. ZZS;
 - (b) Dodatne i strožije mjere tajnosti, ako su ispunjeni uslovi iz člana 13. ZZS;

- (c) Tehnička sredstva koja omogućuju da svjedok svjedoči iz posebne prostorije ako su ispunjeni uslovi iz člana 86. stav 6. ZKP;
- (d) Zatvaranje pretresa za javnost djelimično ili u cjelini, kao krajnja mjera ako su ispunjeni uslovi iz člana 235. ZKP;
- (e) Bilo koja kombinacija gore navedenih mjera.

Član 16.

Ograničenja u pogledu otkrivanja podataka optuženom i braniocu 'Anonimnost'

- (1) Predsjednik vijeća ili sudija može ograničiti otkrivanje svih ličnih podataka o svjedoku optuženom i braniocu kao i javnosti.
- (2) U te mjere spadaju:
 - (a) Ispitivanje anonimnog svjedoka primjenom zaštitnih mjera navedenih u članu 13. stav 2. ZZS, nakon što vijeće utvrdi da svjedok ispunjava uslove za 'zaštićenog svjedoka' kako propisuje član 14. ZZS, u skladu sa članom 4. i članovima od 14. do 22. ZZS;
 - (b) Primjena postupka saslušavanja zaštićenog svjedoka u skladu sa članom 15. do 22. ZZS, nakon što vijeće utvrdi da svjedok ispunjava uslove za 'zaštićenog svjedoka' kako je opisano u članu 14. ZZS;
- (3) U vezi sa stavom 1. ovog člana, relevantne odredbe Evropske konvencije o ljudskim pravima i člana 23. ZZS ograničavaju korištenje svjedočenja svjedoka čiji identitet nije poznat optuženom i braniocu.

Član 17.

Glavni pretres

- (1) Predsjednik vijeća ili sudija utvrđuje neophodne i srazmjerne zaštitne mjere kao i to da li je svjedok saglasan sa tim mjerama, u skladu sa članom 235. ZKP i članom 4, 5. i 5.a. ZZS.
- (2) Na dan kada svjedok treba da se pojavi na sudu, za svakog svjedoka za kojeg se razmatra uvođenje zaštitnih mjera predsjednik vijeća ili sudija, u pravilu, koristeći listu za provjeru za glavni pretres:
 - (a) Nakon saslušanja strana u postupku, utvrđuje da li je neophodno privremeno zatvoriti pretres za javnost da bi se svjedok ispitao u pogledu zaštitnih mjera;
 - (b) Na zatvorenoj sjednici poziva svjedoka da se pojavi u sudnici, obavještava ga o raspoloživim zaštitnim mjerama, pita svjedoka zašto su zaštitne mjere neophodne, te pita da li je svjedok saglasan sa zaštitnim mjerama odnosno da li su potrebne dodatne zaštitne mjere;

- (c) Odlučuje o zaštitnim mjerama i ponovo otvara pretres za javnost, ako je bio zatvoren, dajući obrazloženje za javnost o razlozima za zatvaranje pretresa za javnost, te o ishodu zatvorene sjednice;
- (d) Koristi obrasce kako bi se osigurao jedinstven i efikasan način unošenja u zapisnik i obavještavanja javnosti o zatvorenoj sjednici, prema članu 237. stav 1. ZKP.

Član 18.

Udaljenje optuženog iz sudnice

- (1) Optuženi može biti udaljen iz sudnice ako njegovo prisustvo utiče na sposobnost svjedoka da potpuno i tačno svjedoči, po posebnom postupku navedenom u članu 10. ZZS, ako su ispunjeni uslovi iz člana 10. stav 1. ZZS.
- (2) Optuženi može biti udaljen iz sudnice kada način na koji on ispituje svjedoka ometa postupak i kada optuženi i dalje ometa postupak i nakon upozorenja predsjednika vijeća ili sudije, ako su ispunjeni uslovi iz člana 242. stav 2. ZKP.

Član 19.

Svjedoci u predmetima seksualnih delikata

Predsjednik vijeća ili sudija ograničava sadržaj pitanja koja se postavljaju u direktnom i unakrsnom ispitivanju prema članu 86. stav 5. i 264. stav 1. i 3. ZKP kada je svjedok oštećena strana u seksualnom deliktu.

Član 20.

Ugroženi svjedoci

- (1) Posebne mjere se mogu obezbijediti za svjedoka na glavnom pretresu za kojeg je sud utvrdio da je 'ugroženi svjedok' kako je to definisano u članu 3. stav 2. ZZS, pojedinačno ili u kombinaciji sa drugim zaštitnim mjerama propisanim u ZKP i ZZS.
- (2) Te mjere obuhvataju slijedeće:
 - (a) Razmatranje primjene odredbi iz člana 262. stav 3. i člana 267. ZKP kako bi se svjedoci zaštitili od uznemiravanja i zbunjivanja;
 - (b) Ograničenja iz člana 86. stav 5. i člana 264. stav 1. i 3. ZKP kako bi se svjedok zaštitio od neprikladnih pitanja kada je ugroženi svjedok oštećena strana u predmetu seksualnog delikta;
 - (c) Korištenje 'uputa za vođenje ročišta za saslušanje ugroženih svjedoka', prema kojem predsjednik vijeća ili sudija prenosi pitanja strana u postupku i branioca ugroženom svjedoku u skladu sa članom 8. stav 1. ZZS;
 - (d) U izuzetnim okolnostima i ako predsjednik vijeća ili sudija zakluče da je to u najboljem interesu svjedoka, uz saglasnost strana u postupku i branioca, predsjednik vijeća ili sudija može ispitivati ugroženog svjedoka umjesto strana u postupku i branioca, prema članu 8. stav 2. ZZS.

Član 21.

Posebna primjena ZKP na ugrožene svjedoke i svjedoke pod prijetnjom

- (1) Određene odredbe ZKP će se razmatrati u vezi sa određenim relevantnim odredbama ZZS kada su u pitanju interesi svjedoka za koje je utvrđeno da su 'ugroženi svjedoci' ili 'svjedoci pod prijetnjom' kako propisuje član 3. ZZS.
- (2) U tom slučaju biće razmotreno slijedeće:
 - (a) Član 7. ZZS nalaže da predsjednik vijeća ili sudija razmotri potrebe ugroženog ili svjedoka pod prijetnjom kada primjenjuje svoje ovlasti iz člana 240. i 261. stav 2. ZKP u vezi sa izmjenom redoslijeda izvođenja dokaza.
 - (b) Član 9. ZZS nalaže da predsjednik vijeća ili sudija uzme u obzir potrebe ugroženih i svjedoka pod prijetnjom prilikom razmatranja valjanosti razloga da se svjedoku dozvoli da svjedoči iz posebne prostorije prema članu 86. stav 6. ZKP.
 - (c) Član 11. ZZS nalaže da predsjednik vijeća ili sudija uzme u obzir da li potrebe ugroženih ili svjedoka pod prijetnjom mogu predstavljati 'važan razlog' zašto bi svjedočenje pred sudom bilo 'veoma teško', prilikom razmatranja predloženog korištenja takve izjave svjedoka date u istrazi prema članu 273. stav 2. ZKP, pod uslovom da se ispoštuju ograničenja u odnosu na korištenje te izjave propisana članom 23. ZZS.

Član 22.

Zaštita svjedoka u periodu nakon davanja iskaza

U 'izuzetnim okolnostima', predsjednik vijeća ili sudija može produžiti zaštitu ličnih podataka svjedoka na period u trajanju do 30 godina, ako su ispunjeni uslovi propisani članom 13. stav 1. ZZS.

Poglavlje VI: Sud u bilo kojoj fazi postupka

Član 23.

Izmjene i ukidanje zaštitnih mjera

- (1) U skladu sa članom 12. stav 8. ZZS sud može u svakom momentu ukinuti ograničenja određena u skladu sa članom 12. stav 1. ZZS u vezi objavljivanja podataka na osnovu kojih se može otkriti identitet svjedoka,
- (2) U skladu sa članom 13. stav 3. ZZS sud može u svakom momentu ukinuti ograničenja određena u skladu sa članom 13. stav 1. ZZS u vezi objavljivanja podataka na osnovu kojih se može otkriti identitet svjedoka,
- (3) U skladu sa članom 4. ZZS i članom 235. ZKP, sud može izmijeniti ili ukinuti svaku zaštitnu mjeru određenu po ZKP ili ZZS u momentu kada ona više nije neophodna i srazmjerna.

Poglavlje VII: Redigovanja

Član 24. Redigovanja

Opća sjednica će usvojiti dodatne članove ovog Pravilnika u vezi sa redigovanjem i objavljivanjem informacija u dokumentima i drugim evidencijama.

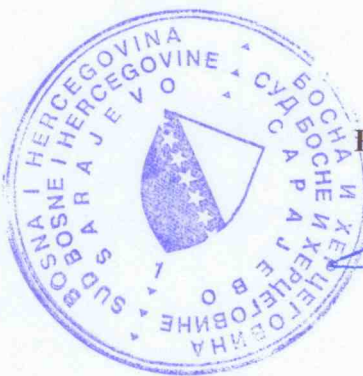
Poglavlje VIII: Donošenje, izmjene i dopune Pravilnika

Član 25. Postupak donošenja, izmjena i dopuna Pravilnika

- (1) Ovaj Pravilnik donosi Opća sjednica većinom glasova u skladu sa odredbama iz člana 9. i 13. Poslovnika o radu Suda Bosne i Hercegovine.
- (2) U skladu sa odredbama iz člana 8. do 16. Poslovnika o radu Suda Bosne i Hercegovine, Opća sjednica vrši izmjene i dopune ovog Pravilnika.
- (3) Predsjednik Suda može izmijeniti obrasce priložene uz ovaj Pravilnik po aneksima i usvojiti druge obrasce koji mogu doprinijeti efikasnoj i djelotvornoj primjeni ovog Pravilnika.

Član 26. Stupanje na snagu

Ovaj Pravilnik stupa na snagu 30 dana nakon donošenja.

PREDSJEDNIK SUDA

Medžida Kreso

Broj: Su-01-513-1/08

Sarajevo, 29.09.2008